

Історико-культурний заповідник «Буша»
Ямпільський район Вінницька область

«Бакота, Богіт, Буша - місця

сили Поділля»

Розробка матеріалу керівник гуртка ПНВО Недря Т. В.

Вступ

Місце сили - це енергетично сильне місце, перебування в якому сприяє гармонізації організму і позитивному настрою, вважається священним. У місцях сили часто відбуваються різні аномальні явища, пов'язані з виходом енергії з Землі. За цими ознаками їх ідентифікують. І все більше людей в усьому світі прагнуть їх відвідати, щоб зарядитися енергією життя і знайти гармонію.

Бакота смт Стара Ушиця, Кам'янець-Подільський р-н

Місце сили, древнє капище Богині Дани, на території знаходиться 3 цілющих джерела. Це дуже гарна місцевість навколо штучного водосховища в Подільських Товтрах. Ідеально підходить для екологічного туризму, для піших походів вихідного дня.

Гора Богит с. Медобори, кордон Тернопільської та Хмельницької областей

Один з найдавніших культових центрів України. Там збереглося язичницьке святилище, де колись височіла статуя бога Святовита, яку знайшли в 1848 році в річці Збруч. Місце наповнене потужною енергетикою. Вважається священним.

Ось і наш загін вирішив відвідати одне з таких мість – печерний храм в с. Буша. Село **Буша** в Ямпільському районі Вінницької області - є унікальним історико-культурним заповідником. Буша омивається трьома річками, які впадають в одну, що саме по собі робить місце енергетично сильним. Тут можна дізнатися історичні факти та легенди, отримати єднання з природою, відчутти енергетику цього місця.. На арену величної та трагічної історії Буша вийшла під час визвольної боротьби українського народу за свою незалежність, коли стала твердинею на кордоні з Польщею. Місцевість, де розташовано с.Буша наповнене потужною енергетикою, і це допомогло вистояти проти ворогів.

Виховання патріотизму у молодого покоління на прикладі мужності подолян при обороні Буша особливо актуально в теперішній час, коли на сході Батьківщини йде війна.

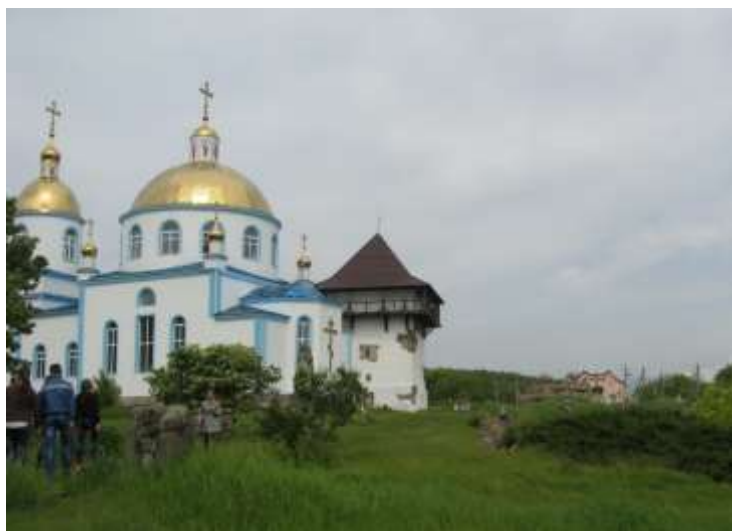
Державний історико-культурний заповідник «Буша»:

- багаточислове поселення трипільської, скіфської, пенківської культур та поселення давньоруського часу
- дохристиянський та християнський храм V-XVI ст. з художніми рельєфами
козацьке кладовище XVII-XIX ст
- Замкова гора, підземні ходи та залишки оборонної фортеці XVI-XVII ст
- парк історичної скульптури XX ст
- музей побуту та етнографії, який розміщено в 130-річній хаті

Технічні зупинки під час переїздів по необхідності на заправках, харчування заклади торгівлі в населених пунктах.

Опис маршруту екскурсії

З Кам'янця-Подільського вирушаємо до Хмельницького, минаємо м. Могилів-Подільський (Вінницька область) та через 40км ми в селі Буша (Ямпільський район Вінницька область). Зупиняємо автобус в центрі села біля музею-заповідника. Поряд з автобусом на великій галявині влаштуємо сніданок. Відпочивши після довгої дороги , повідомляємо екскурсовода, що ми готові до подорожі у минуле. Екскурсія починається біля великої церкви Святого Феодосія Черніговського.(ф.1, 2)

ф.1, 2 По дорозі до башти середньовічної фортеці
оглядаємо збірку сучасних скульптур(ф.3)

ф.3 Козацький атаман

З висоти фортечних стін оглядаємо поле останньої
битви бушанців з ворожою ормалою поляків та
слухаємо про події минувшини.(ф.4).

ф.4 В башті

розташовано музей оборони Буша

Прямуємо до унікального музею археології, який створено над трипільським та давньоруським поселенням.(ф.5)

ф.5 Біля музею археології є

жертвники язичників

Ми рушити до козацького цвинтаря, але перед ним повернули праворуч і пішли долиною ріки. Там біля скелі побачили сходи, які нас привели до печерного храму. (ф.6,6а).

ф.6,6а Скельний храм з художніми барельєфами

Повертаємося до села та відвідуємо етнографічний та ужитково-мистецький музеї, а також музей «Панорама Буша 17ст.» (ф.7,7а,7б)

ф. 7,7а,7б В селі
Буша 5 музеїв
Їдемо на
північ за 5км від
Буші до с.

Гамулівка, де уздовж річки Бушанки знаходиться мальовничий каскад скель - Гайдамацький яр та Гайдамацька печера. По дорозі відвідуємо кладовище ХУПст (ф.8,9,9а).

ф.8 В Гайдамацькому яру

ф.9,9а Козацькі хрести на кладовище

Краєзнавча інформація про об'єкти на маршруті екскурсії

Бушанський скальний рельєф

В селі Буша на р. Бушанка знаходиться відомий найдавніший печерний храм (VI-VII ст.) з "Бушинським рельєфом". Знайти його просто. Долиною річки Бушанка йдемо за село до скельно-печерного храму, де зберігся таємничий барельєф. Великий камінь з надписами і малюнками знайшов у 1824 році Ромуальд Овсяний, а саму печеру - В. Антонович у 1883 р. та вивчив її. Аналогів такої печери немає в світі. Рельєф та деякі надписи датуються IV-VIII ст. Зображення зроблені ще за дохристиянські часи та добре збереглися. Можна розрізнити розкидисте дерево без листя, півня, оленя, людину на колінах і *таємничий чотирикутник, а навпроти на скелі є ще один чотирикутник, який точно з'єднується з першим. Якщо між ними виставити руку, то можна відчутти тепло від струменя енергії, яка як промінь з'єднує чотирикутники.* (ф.10)

ф.10 Між чотирикутниками струменіє енергія

Наводимо уривок з науково-пізнавальної статті В. В. Березяка «Бушанский скальный рельеф» мовою оригінала:

«Слева изображено "Дерево Жизни". Оно нарисовано схематично, без листвы. Бушанское дерево отображает обратную сторону бытия - смерть. Ведь на его мертвой, сухой ветви сидит петух, который олицетворяет собой души погибших жителей городка. Искусствовед Р. Забашта указывает: "Эта птица издавна олицетворяет собою солнце, огонь, утреннюю звезду. Изображение петуха часто связывали с ритуалом жертвоприношения. Другие исследователи отмечают, что древние славяне во время погребального обряда сжигали петуха, что символизировало переселения души умершего в потусторонний мир. Обратим внимание, что символическая птица обращена не в сторону восхода оленя-"солнца". Петух ориентирован в противоположную сторону, что очевидно, указывает на жертвенное содержание левой части композиции рельефа. Потому он, видимо, символизирует души погибших. В центре рельефа изображена женщина, стоящая на коленях. Таким образом, она вместе с оленем символизирует восход солнца, зарождение нового дня и продолжения жизни. Это и есть главная идейная канва произведения.» (ф.11,12).

ф. 11,12 Оглядаємо печеру та слухаємо екскурсовода

Фортеця XVI-XVIIст. Героїчна оборона Буші в 1654р.

Про активну участь бушан у національно-визвольній війні українського народу під проводом Богдана Хмельницького нагадує оборонна фортеця XVI-XVII ст. Сотні бушанців віддали своє життя під час героїчної оборони міста в листопаді 1654 р.

За свідченням Гійома де Боплана, у XVII ст. замок мав 6 веж з пороховими підвалами і підземними переходами. До наших днів збереглася лише одна сторожова вежа замку (вул. І.Богуна, 12а) і підземні ходи. (ф. 13)

ф.13 Збережена башта

фортеці

У листопаді 1654 року 35-тисячне військо ворога оточило місто. Оборону Буші оголив комендант фортеці Завісний, полковники Зеленський, Махачинський. Ворожа армада цілий день штурмувала Бушу, але змушена була відступити, несучі значні втрати. Настав новий день і битва розгорілася з новим напруженням. Сили були нерівні. І під вечір поляки увірвалися в місто. Тоді вдова козацького сотника Зависного Мар'яна взяла оборону фортеці у свої руки, підпалила пороховий льох, знищивши не тільки себе, а й велику кількість атакуючих замок поляків.(ф.14)

ф.14 Могила Мар'яни Завісної

У той момент місто припинило своє існування, щоб відродитися через століття як село. Бушанський замок більше ніколи не був відбудований.

Парк історичної скульптури ХХ ст

З 1986 р. у серпні-вересні відбувається Всеукраїнський симпозиум скульпторів-каменярів (каменотесів) "Подільський оберіг", під час якого було створено понад сто унікальних скульптур, більшість з яких розміщена на Замковій горі в парку скульптур, що є постійно діючою експозицією заповідника під відкритим небом. (ф.15)

ф.15 Козаки – захисники Буша та Праматір роду козаків

Вже традиційно 14 жовтня на свято Покрови Пресвятої Богородиці на базі заповідника проводиться обласне козацьке свято «Степ та воля - козацька доля», на яке збирається козацтво Вінниччини, звучать козацькі пісні, влаштовуються змагання між козаками-побратимами. У 2004-2005 рр. проводились пленери художників-живописців Вінниччини, роботи яких також зберігаються у заповіднику.

Музеї заповідника «Буша»

Археологічний музей «Рештки житла епохи енеоліту»

На території заповідника знаходиться багатошарове поселення трипільської, скіфської, пеньківської культур та поселення давньоруського часу, тобто люди поселилися в цьому місті з давніх часів. Ми відвідали цікавий археологічний музей «Рештки житла епохи енеоліту».(ф.16,16а)

ф.16,16а В музеї трипільської культури

В 2004 р. на території заповідника в старовинній 130-річній хаті був створений музей побуту та етнографії. Тут зберігаються знаряддя праці, посуд, одяг, рушники, скриня, колиска, картини, ікони місцевого українського населення. (ф.17)

ф.17 З експозиції музею

Геологічний заказник «Гайдамацький Яр»

Неподалік від села знаходиться геологічний заказник загально-державного значення Гайдамацький Яр, відомий своїми ландшафтними краєвидами. Свою

сучасну назву- «Гайдамацький» - він дістав у кінці ХУІст. завдяки подіям, відомим в історії під назвою Коліїщина. Саме тут часто переховувалися загони гайдамаків і був захоплений у полон їх ватажок Іван Гонта. Яр – це каньйоноподібна долина довжиною 2 км. і шириною 100-200м. Це своєрідний геологічний розріз, який доповнюється цікавими формами вивітрювання. Вода і вітер «вितворили» з місцевих гранітів і пісковиків чудернацькі фігури – величезні стовпи і скелі, які ніби складаються з багатьох шарів. Гайдамацький Яр унікальний ландшафт не тільки Вінничини, але й України (18,19,20).

ф. 18,19,20 Фантастичні скелі Гайдамацького яру

Місця сили в Україні.

Кам'яна могила Запорізька область

Найдавніший пам'ятник українській архаїки, такі місця у всьому світі вважаються місцями сили. Це природна кам'яна насип висотою 12 метрів і діаметром майже три кілометри.

Там виявлено 62 печери та 160 кам'яних табличок з петрогліфами, найстаріші з яких датовані III тис. до н. е.. Це місце, де енергія Землі виходить на поверхню. Вважається місцем з жіночої енергетикою. Дарує яскраві, теплі приємні відчуття і позитивні емоції. Може бути джерелом драйву. Усуває явно активні психологічні та енергетичні негативи.

Острів Хортиця р. Запоріжжя

найбільший острів на Дніпрі, унікальний природний та історичний комплекс. Джерело пам'яток і реліктових об'єктів. На ньому пробуджуються нові енергії і поповнюються сили.

Гора Богит с. Медобори, кордон Тернопільської та Хмельницької областей

Один з найдавніших культових центрів України. Там збереглося язичницьке святилище, де колись височіла статуя бога Свентовита, яку знайшли в 1848 році в річці Збруч. Місце наповнене потужною енергетикою. Вважається священним.

Комори Довбуша Г.Синиці, Карпати

Вершина знаходиться на висоті 1130 метрів. Поблизу від вершини розташовані таємничі скелі, які випромінюють особливий дух умиротворення. Перебування серед скель і каменів налаштовує на глибоке занурення в себе. Тут можуть відкриватися мудре істини чи приходити відповіді на важливі життєві питання.

Гора Ігрець с. Буківець, Карпати

Тут сама собою зникає суєта, виникає розміреність і споглядальність. Звідси відкривається чудовий вид на Чорну гору і Черногоський Хребет, де майже до кінця червня лежить сніг.

Манявський скит Івано-Франківська область

Біля монастиря знаходиться блаженний камінь, з-під якого капає свята вода. До каменю від самого монастиря менше кілометра, але потрібно піднятися на гору. Там ви знайдете повний спокій і умиротворення.

Невицький замок р. Ужгород

Замок, овіяний легендами і уподобаний примарами, - найцікавіше місце для любителів містики і шукачів сили.

Бакота смт Стара Ушиця, Кам'янець-Подільський р-н

Місце сили, древнє капище Богині Дани, на території знаходиться 3 цілющих джерела. Це дуже гарна місцевість навколо штучного водосховища в Подільських Товтрах. Ідеально підходить для утихомиреного екологічного туризму, для піших походів вихідного дня.

Так само місцями з сильною енергетикою вважаються Умань, Почаїв, Києво-Печерська лавра та інші.